

OUDHEIDKUNDIGE KRONIEK

Op 30 oktober 1922 verscheen in "De Gazet van Gent" een artikel van Alfons Van Werveke over

HET RABOT

5 Juni 1488 kwam keizer Frederik III met zijn zoon, Maximiliaan van Oostenrijk, weduwnaar van onze gravin Maria van Burgondië, zijn kamp opslaan te Evergem om Gent te belegeren. Tusschen de Brugsche en de Muidepoort had de stad voor alle verdediging niets dan de lage meerschen, waarin de Lieve kronkelde. Daar het midden in den zomer was, kon het vijandelijke leger wel dien moerasgrond doortrekken en was een aanval langs die zijde zeer te duchten. Om het gevaar af te wenden, deden de Schepenen in der haast een aarden wal opwerpen, die in drie dagen van hoogte was met de gracht er voor. Terwijl vrouwen en kinderen barrevoets de processie volgden, Gods genade afsmeekende over de stad, deed het Gentsche leger uitvallen, bracht den keizerlijken soldaten ernstige verliezen toe en nam hen onder anderen een stormbeer af. Na vijftien dagen gaf de keizer het beleg op.

Om de herinnering aan dit heugelijk wapenfeit voor de nakomelingschap te bewaren, besloten de Schepenen een heerlijk monument op te richten op de plaats, waar de Lieve de vesting doorsneed. Daar was een sluis, in 't middel-nederlandsch een rabot. Van daar komt de naam van het gebouw.

Frans Morael, bouwmeester van de stad, werd met het ontwerp gelast. De eerste steen werd gelegd 13 Juni 1489, door den voorschepen Jan van der Kethulle. Het bouwwerk werd ondernomen door de metselaars Jan Colin en zijn gezellen, den steenhouwer Jan de Meyere, van Nieuwenhove, en den timmerman Renier Schellinck. In den gevel langs den buiten plaatste men het wapenschild van Gent en twee tafels met een opschrift, die werden geschilderd en verguld door Joris de Cupere; de windwijzers, in vorm van balzanen met de wapens van Gent en van Vlaanderen, werden gesmeed door Gislain de Belle-makers en geschilderd door Lieven de Stoevere. Het geheel was voltrokken midden 1490.

Ziedaar dus een gebouw door onze voorouders opgericht ter herinnering aan een geschiedkundig feit, dat hen vereert. Waarom heeft men het in de XIXde eeuw niet geëerbiedigd? Oh! ge kijkt verwonderd op, vriend lezer, en ge zegt: "Welhoe! het Rabot staat toch nog altijd recht!" Mis, lezer. Ziehier wat een student in de medecijnen, J.-K. Ledeganck, in den Volksalmanak van het Willemsfonds voor 1866 schreef: "De boulevard is aan dit schoon gedenkteken noodlottig geweest. Onder voorwendsel dat de doortocht aldaar te nauw was, heeft men het wachtgebouw tusschen de twee torens gedeeltelijk afgebroken en daarna de torens met nieuwe steenen weder rond gemaakt. Het ware

nochtans meer dan voldoende geweest de brug eenvoudig te verbreedden, maar helaas! dan viel men uit het alignement, en men vond beter het oude gebouw aan te tasten".

Het wachtgebouw stond dus op de brug langs de stadszijde. Van baksteen gebouwd, zonder bovenverdieping, met een zeer hoog gothisch dak, een dakvenster al voren en twee trapgevels op zijde, stak het met zijn vensterkruisen, zijn waterlijsten, zijn dekplaten van witte steen eigenaardig af op de dikke torens, die het gedeeltelijk verdook en die dus niet zoo gestuikt schenen als thans. Hoe jammer, dat het nu niet meer bestaat! Wat een heerlijke lijst zou het vormen voor onze wapenverzameling. Er bestaat een opname van het gebouw, maar dat is een flauwe troost!

Het gewrocht van Frans Morael heeft nog een tweede verminking ondergaan. In 1872 vond men, dat de 7.50 m. breede brug nog te smal was voor de groote beweging, die aldaer ging ontstaan door het bouwen van het Rabotstation. Wat te doen? De brug verbreedden. Dat niet! Het bed van de Leie verleggen naar de buitenzijde om een reusachtige brug achter het Rabot te bouwen, en alzoo de basis van de torens te verbergen, welke op die plaats niet te gestuikt schenen, omdat ze tot aan den spiegel van de Lieve afdaalden. Door dat werk kwamen de opschrifttafels en het wapenschild te dicht bij de kalseide en men brak ze uit en metselde ze hooger in!

A. VAN WERVEKE

BIBLIOGRAFIE

Bij Snoeck-Ducaju verscheen een schitterend boek "**Gent schoon geprent. Impressies van een stad doorheen de geschiedenis**".

Het boek schetst de evolutie van het Gents stadsbeeld aan de hand van prenten en schilderijen die bewaard worden in het Stadsarchief en in de stedelijke musea.

Meer dan 140 afbeeldingen illustreren dit boek. Men vindt er niet alleen klassiekers van Jean-Baptiste en Pierre François De Noter, François Boulanger, Ange De Baets, Armand Heins, Auguste Van Lokeren, Pierre Jacques Goetgebuer, Wynants, Auguste Van den Eynde, maar ook minder gekende werken van Jacques Vermeersch, Pierre de Maere, J. Dutry, Joseph Lammens, etc.

Om de originelen van deze prachtige reproducties te kunnen bekijken zou men dagen nodig hebben, veel verplaatsingen moeten doen en sommige bevinden zich op plaatsen die normaal niet toegankelijk zijn voor het publiek.